

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **TEMPLUM MERCIS, s. r. o.**, se sídlem Benešova Hora 53, 387 73 Stachy, adresa pro doručování: Ing. P. Ch., proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Českých Budějovicích**, se sídlem Mánesova 3a, 371 87 České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 5. 2008, č. j. 2949/08-1400, o osvobození od soudních poplatků, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 11. 2008, č. j. 10 Ca 155/2008 - 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Finanční úřad ve Vimperku svoji výzvou ze dne 1. 11. 2007, č. j. 32029/07/102970/3735, vyzval žalobkyni podle § 5 odst. 2 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, k zaplacení správního poplatku v částce 300 Kč podle položky 1a) sazebníku téhož zákona. Podání žalobkyně ze dne 6. 12. 2007 pak správce daně vyhodnotil jako odvolání proti shora uvedenému rozhodnutí. Toto odvolání žalovaný zamítl svým rozhodnutím ze dne 20. 5. 2008, č. j. 2949/08-1400.

Výše uvedené rozhodnutí žalovaného pak žalobkyně napadla žalobou podanou dne 31. 7. 2008 ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, kterou se domáhala jak zrušení uvedeného rozhodnutí žalovaného, tak i zrušení rozhodnutí (výzvy) správce daně.

Na základě výzvy Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 8. 2008 k zaplacení soudního poplatku za danou žalobu, požádala žalobkyně dne 8. 9. 2008 krajský soud o osvobození od soudních poplatků s tím, že soudní poplatek ve výši 2000 Kč není schopna v současnosti zaplatit. Svoji žádost žalobkyně doplnila svým podáním ze dne 7. 10. 2008, k němuž přiložila vyplněný formulář „Potvrzení o majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ a kopie daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2007, výkazu zisků a ztrát ke dni 31. 12. 2007 a rozvahy ke dni 31. 12. 2007.

Krajský soud žalobkyni dne 16. 10. 2008 následně vyzval, aby řádně zdůvodnila svůj návrh na osvobození od soudního poplatku, sdělila příčinu nedostatku finančních prostředků a řádně doložila, že finanční prostředky nemá. Na tuto výzvu reagovala žalobkyně svým podáním ze dne 10. 11. 2008, v němž mimo jiné popsala své neshody s dodavatelem elektrické energie, které podle jejího vyjádření vyústí v další soudní spory. K výzvě soudu, aby předložila notářsky ověřené kopie výše uvedených listin, žalobkyně toliko poznamenala, že lepší tisk nemá

k dispozici; uvedla v této souvislosti dále, že ve věci samé by měl být v daném řízení mimo jiné proveden důkaz též příslušným spisem finančního úřadu, kde by uvedené listiny měly být založeny. Žalobkyně proto navrhla, aby v případě potřeby byl důkaz proveden přímo originály založenými v daném spise.

Krajský soud svým usnesením ze dne 21. 11. 2008, č. j. 10 Ca 155/2008 - 38, návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků zamítl. V odůvodnění tohoto usnesení především konstatoval, že žalobkyně neustála své důkazní břemeno, ke svým majetkovým poměrům se téměř nevyjádřila, přičemž odkázala na přílohy, které jsou pro svou nečitelnost neprůkazné.

Žalobkyně napadla dne 16. 12. 2008 uvedené usnesení kasační stížností, v níž předně konstatovala, že je považuje za věcně, právně a logicky nesprávné a pomýlené. Podle žalobkyně jsou v dané věci dány důvody této kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) – písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „soudní řád správní“, „s. ř. s.“); zejména jsou podle žalobkyně dány důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), písm. b) a písm. d) s. ř. s. Odkázala přitom na odůvodnění svých předchozích podání ve věci osvobození od soudních poplatků, které již ve věci učinila s tím, že odůvodnění těchto podání případně doplní. Žalobkyně tedy navrhla jeho zrušení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve usnesením předsedy senátu ze dne 25. 6. 2009, č. j. 1 Afs 1/2009 - 53, vyzval žalobkyni k odstranění vad kasační stížnosti, a to doplněním, z jakých důvodů uvedené usnesení krajského soudu napadá. Žalobkyně byla v rámci tohoto usnesení současně poučena o tom, že nebudou-li náležitosti kasační stížnosti doplněny do jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení, nebude možno v řízení pokračovat a kasační stížnost bude odmítnuta.

Na toto usnesení předsedy senátu reagovala žalobkyně podáními, které byly prostřednictvím faxu doručeny Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 8. 2009 a dne 10. 8. 2009; obě uvedená podání ovšem byla vyjma označení žalobkyně velmi špatně čitelná. Následně bylo Nejvyššímu správnímu soudu dne 12. 8. 2009 doručeno podání žalobkyně v listinné formě „*ve věci výzvy č. j. - 53*“, v němž žalobkyně předně uvedla, že ve stanovené lhůtě činí to, co je technicky i kapacitně možné. Jak dále připomněla, pro případ, že by některá lhůta nebyla v dané věci zachována, žádá o prominutí případně takto zmeškané lhůty „*dle § 58/1 osř*“. K nedostatkům zmíněným v usnesení Nejvyššího správního soudu žalobkyně konstatovala, že její stížnost směřuje proti „*závadnému rozhodnutí č. j. 10 Ca 155/2008 - 38 z 21. 11. 2008*“, které jí bylo doručeno dne 10. 12. 2008. Jak dále uvádí, rozhodnutí napadá v plném rozsahu, a to zejména ze zákonných „*... důvodů § 103/1 odst. (a)-(e) SŘS, zejm. a, b, d.*“, s tím, že „*ad 103/1a – případ nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky (viz předchozí specifikace i viz dále) v předcházejícím řízení; ad 103/1b – tedy pro vady spočívající v tom, že skutková podstata, z níž orgány vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu jakož byly porušeny i zásady řízení atd.; ad 103/1d – jak jsem již x-krát upozorňoval – zmatečnost rozhodování a rozhodnutí, tedy nesrozumitelnosti (míněno zejména proti objektivním faktům – naproti tomu zmatečné a výplody resp. opakované bludy orgánů) a nedostatku důvodů pro rozhodnutí – tedy kdy takové, které jsou tvrzeny objektivně neexistují atd.; atd. s výhradou dalších.*“ Žalobkyně posléze zrekapitulovala skutkové okolnosti svého sporu se správcem daně respektive žalovaným, proti jehož rozhodnutí brojí žalobou u krajského soudu. Závěrem pak žalobkyně konstatovala, že „*více případně (tak jak je i v předchozích úkonem PODROBNĚ – na tyto ODKAZUJI jakož i na obsah spisu a svých úkonů atd.) dále v dalším dodatku/dodatcích, čehož ovšem snad již nebude zapotřebí, neboť tato záležitost je esenciálně zcela JEDNODUCHÁ a JEDNOZNAČNÁ...*“.

Nejvyšší správní soud nemohl danou kasační stížnost věcně projednat a odmítl ji pro včasné neodstranění vad.

Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. musí kasační stížnost kromě obecných náležitostí podání obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno; ustanovení § 37 platí obdobně. Nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání (§ 106 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Z ustanovení § 37 odst. 2 s. ř. s. se pak podává, že podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží.

Jak vyplývá ze soudního spisu, a jak je již ostatně naznačeno výše, vyzval Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 25. 6. 2009, č. j. 1 Afs 1/2009 - 53, žalobkyni k doplnění (odstranění vad) jejího podání označeného jako kasační stížnost. Toto usnesení bylo žalobkyni doručeno na její adresu pro doručování dne 9. 7. 2009. Na uvedené usnesení reagovala žalobkyně dvěma podáními, jež byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena prostřednictvím faxu dne 7. 8. 2009 a dne 10. 8. 2009; obě uvedená podání jsou vyjma označení žalobkyně jen velmi obtížně čitelná. Listinné podání žalobkyně označené jako „*ve věci výzvy č. j. - 53 a DODATKU/DOPLNĚNÍ č. j. kasační stížnosti*“ doručené Nejvyššímu správnímu soudu dne 12. 8. 2009 pak mimo jiné v záhlaví obsahuje text „*FAXOVÁNO 7. 8. 09*“; přičemž z přiložené obálky vyplývá, že bylo předáno k poštovní přepravě dne 11. 8. 2009.

Nejvyšší správní soud tedy nejdříve musel především posoudit, zda podání v listinné formě doručené tomuto soudu dne 12. 8. 2009 lze považovat za „*písemné podání shodného obsahu*“ či („*originál*“) potvrzující faxová podání žalobkyně ze dne 7. 8. 2009 a 10. 8. 2009 v souladu § 37 odst. 2 s. ř. s.; v případě, že by tomu tak bylo, následně také posoudit, zda toto podání bylo potvrzeno včas, a soud tedy k němu má přihlížet. Přestože obě uvedená faxová podání žalobkyně jsou téměř nečitelná, ze struktury textu (záhlaví podání, členění do odstavců) lze dovodit, že v případě obou faxových podání žalobkyně se jedná o stejný text jako v případě pozdějšího podání písemného (listinného) s tím, že k chybnému „*přenosu*“ textu došlo zřejmě v důsledku technického pochybení; podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu přitom není v tomto ohledu podstatné, zda se jednalo o technické pochybení na straně odesílatele (žalobkyně) či příjemce (soudu). Při posuzování toho, zda se v daném případě jednalo o písemné podání shodného obsahu či nikoliv, vycházel Nejvyšší správní soud především z judikatury Ústavního soudu; z nálezu uvedeného soudu ze dne 1. 11. 2006, sp. zn. IV. ÚS 110/06 (č. 202/2006 Sb. ÚS), se totiž mimo jiné podává, že „*institut doručování je nutno považovat... za komunikační prostředek mezi orgány veřejné moci a subjekty, jež vůči veřejné moci uplatňují svá subjektivní veřejná práva; na druhé straně orgány veřejné moci jeho prostřednictvím seznamují subjekty práv s akty výkonu veřejné moci. Tento zásadní účel doručování nesmí být při interpretaci souvisejících norem pomíjen. Účelem právní úpravy doručování není totiž kladení překážek osobám uplatňujícím práva, nýbrž stanovení formálního postupu pro jejich uplatňování. Tento princip pak vybízí obecné soudy, aby interpretovaly a aplikovaly právní normy související s doručováním s maximální dávkou racionality a s ohledem na požadavek souladnosti výkladu právních norem jednotlivých právních předpisů. Vnitřní soulad právního normativního systému je totiž podmínkou právní jistoty osob, kterou lze považovat za nezbytnou náležitost právního státu.*“ Ve světle takto vysloveného právního názoru dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že listinné podání žalobkyně zejména vzhledem ke struktuře textu lze považovat za písemné podání shodného obsahu ve smyslu § 37

odst. 5 s. ř. s. Tuto skutečnost dokládá i poznámka žalobkyně v listinném podání o tom, že toto podání bylo „*FAXOVÁNO*“. Předestřený postup má ostatně oporu i v předchozí rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, který v tomto ohledu mimo jiné vyslovil, že „*přepjatý formalismus při posuzování... procesních úkonů účastníků řízení – naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují. Při výkladu mezi práva na spravedlivý proces, stanovených soudním řádem správním (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byly stanoveny. Nabízejí-li se přitom dvě interpretace, z nichž jedna hovoří ve prospěch výkonu práva na spravedlivý proces a druhá proti němu, musí soud vždy zvolit výklad první.*“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, č. 534/2005 Sb. NSS).

Posledním dnem lhůty pro doplnění (odstranění vad) kasační stížnosti, která byla žalobkyni stanovena usnesením předsedy senátu, byl den 10. 8. 2009 (9. 8. 2009 byla neděle). Faxová podání žalobkyně jsou přitom ze dne 7. 8. 2009 a 10. 8. 2009, a obě tedy byla podána včas, přičemž faxové podání ze dne 10. 8. 2009 žalobkyně řádně potvrdila písemným podáním téhož obsahu ve lhůtě stanovené v § 37 odst. 2 s. ř. s. Nejvyšší správní soud tak k doplnění kasační stížnosti ze strany žalobkyně přihlížel.

K samotnému textu doplnění kasační stížnosti je ovšem třeba především poznamenat, že požadavky na formulaci žalobních bodů, které lze analogicky aplikovat též na formulaci kasačních námitek (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2009, č. j. 1 Afs 33/2009 - 91), byly již detailně vyloženy zejména v rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Afs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS, ze kterého se mimo jiné podává, že „*[p]rávní náhled na věc se... nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.*“ Vzhledem k tomu, že žalobkyně ve své kasační stížnosti i v jejím doplnění *de facto* toliko reprodukuje znění ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., aniž by jakkoliv blíže právně či skutkově argumentovala k předmětu daného řízení o kasační stížnosti (osvobození od soudních poplatků), nejedná se o řádně formulované kasační námítka, a kasační stížnost tak není řádně zdůvodněna ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s.

S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost nemohl projednat a odmítl ji podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2009

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu